альтернативності, адаптивності, ефективності; специфічні: фінансового планування, акумуляції тимчасово вільних фінансових ресурсів, транспарентності, стимулювання.

Управлінські функції, які реалізуються в процесі управління фінансовим потенціалом: фінансовий аналіз, встановлення цілей, прогнозування й планування, організація, контроль, фінансове регулювання.

Групи методів управління фінансовим потенціалом підприємства: 1) методи формування фінансового потенціалу; 2) методи раціонального використання фінансових ресурсів; 3) методи управління фінансовою рівновагою підприємства; 4) методи регулювання фінансового потенціалу; 5) методи управління вартістю підприємства; 6) методи контролю за фінансовим потенціалом; 7) методи управління взаємодією підприємства із зовнішнім середовищем.

До забезпечення управління фінансовим потенціалом належать такі його види: нормативно-правове, кадрове, методологічне, організаційне, виробничо-технологічне, інформаційно-аналітичне, фінансово-ресурсне.

Критерії ефективного управління фінансовим потенціалом: оптимальність розподілу фінансових ресурсів; дієздатність фінансової системи підприємства; фінансова стійкість підприємства; досягнення компромісу між вимогами прибутковості, надійності та ліквідності капіталу.

Чинники, які впливають на ефективність управління фінансовим потенціалом підприємства: 1) екзогенні (політичні, правові, економічні, соціальні, техніко-технологічні тощо); 2) ендогенні (внутрішньоорганізаційні, економічні, соціальні, психологічні).

Список використаних джерел:

1. Плиса В. Й., Мунтян Б. В., Цюпка А. В. Управління фінансовим потенціалом підприємства в соціально-економічних реаліях воєнного стану та повоєнного відновлення економіки України. *Економіка та суспільство.* 2024. Вип. 61. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3794

2. Пілецька С. Т., Васюткіна Н. В., Білоус Н. П. Теоретичні аспекти управління фінансовим потенціалом підприємства в умовах економіки знань. *БІЗНЕСІНФОРМ.* 2024. № 1. С. 241-248.

3. Полюхович О. І. Управління фінансовим потенціалом підприємства. *Студентський вісник Національного університету водного господарства та природокористування.* 2022. Вип. 2(18). С. 71-75.

УДК 005:502.1

ФЕДОСЄЄВ М.М., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ГРИНЧУК Ю.С.**, д-р екон. наук, професор
Білоцерківський національний аграрний університет
Grynchuk1979@icloud.com

КОНЦЕПТУЛЬНІ ЗАСАДИ ТА СТРУКТУРА СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

На сьогодні в Україні існує необхідність в формуванні та реалізації механізмів екологоорієнтованого менеджменту сільськогосподарських підприємств. Цей процес забезпечить передумови для збалансованого та стабільного розвитку аграрної галузі.

Ключові слова: екологічне управління, сталий розвиток, природні ресурси, екологічні ініціативи, соціальна відповідальність.

Екологічне управління виступає одним з найважливіших елементів розвитку сучасного суспільства, оскільки впливає на ефективне використання природніх ресурсів та забезпечує сталий розвиток. Через глобальні екологічні кризи та антропогенний вплив на довкілля виникає необхідність у нових підходах до управління природними ресурсами. Екологічний менеджмент виступає інструментом, який забезпечує ефективне використання природніх ресурсів та мінімізує негативний вплив на зовнішнє середовище.

Екологічне управління є сучасною правовою категорією, в якій відбивається стан суспільних відносин, що регулюються правовими нормами та реалізується відповідна екологічна політика, діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, громадських організацій та фізичних і юридичних осіб. Вона спрямована на забезпечення раціонального використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища, екологічної безпеки, дотримання вимог екологічного законодавства, попередження екологічних правопорушень та захист екологічних прав громадян шляхом здійснення конкретних організаційно-правових заходів [1].

Основою концептуальних засад екологічного управління виступають принципи сталого розвитку, враховуються екологічні аспекти у процесі обговорення та прийняття управлінських рішень.

Основними положеннями концепції екологічного управління є: принцип сталого розвитку, інтеграція екологічних вимог в економічну діяльність, оцінка екологічних ризиків, принцип соціальної відповідальності.

Сталий розвиток має забезпечити цілісність біологічних і фізичних природних систем, їх життєздатність, від чого залежить глобальна стабільність усієї біосфери. Особливого значення набуває здатність таких систем самооновлюватися й адаптуватися до різноманітних змін, замість збереження в певному статичному стані або деградації та втрати біологічної різноманітності [2]. Сучасна модель управління передбачає, що екологічні стандарти повинні бути частиною виробничих та управлінських процесів, тобто впровадження екологічних стандартів, екологічного аудиту, управління відходами, енергозбереження та використання відновлюваних джерел енергії. Базою екологічного управління повинно бути прогнозування екологічних ризиків, які тісно пов'язані з діяльністю підприємств або державних структур. Оцінка екологічних ризиків є важливою складовою для прийняття рішень необхідних для мінімізації шкоди довкіллю. Підприємства несуть відповідальність не тільки за економічні результати своєї діяльності, а й за вплив на зовнішнє середовище, систематичне залучення громадськості до прийняття управлінських рішень, відкритість інформації щодо екологічних аспектів діяльності та реалізацію екологічних проєктів.

Основні компоненти системи екологічного менеджменту: державне управління екологією, корпоративне екологічне управління, міжнародні екологічні ініціативи, суспільне екологічне управління.

Попри важливість та актуальність системи екологічного управління, існує ряд викликів, які ускладнюють її реалізацію, а саме: недостатнє фінансування екологічних програм на державному рівні, відсутність ефективних механізмів контролю за виконанням екологічних норм, недостатня обізнаність громадськості щодо екологічних проблем та ролі екологічного менеджменту.

Екологічне управління виступає критично важливою складовою сталого розвитку. Воно відображає складну взаємодію між економічними, соціальними та природоохоронними інтересами. Незважаючи на проблеми, існує величезний потенціал для подальшого розвитку цієї системи. Роль державних органів, бізнесу, міжнародних організацій та громадськості є ключовою для формування екологічної культури та пошуку інноваційних рішень глобальних екологічних проблем.

Список використаних джерел:

1. Поняття, види та основні принципи екологічного управління та екологічного контролю. URL:http://4ua.co.ua/pravo/ekologichne/ponyattya-vidi-osnovni-printsipi-ekologichnogo-upravlinnya-ekologichnogo-kontrolyu.html
2. Сталий розвиток. URL:http://wdc.org.ua/uk/sustainable-development

УДК 658.511.5:005.21

ROSTOVTSEV S.V., master student
BRODETSKYI M.V., master student
Scientific adviser – **GRYNCHUK Y.S.,** Doctor of Economics
Bila Tserkva National Agrarian University
Grynchuk1979@icloud.com

STRATEGIC MANAGEMENT OF THE USE OF PRODUCTION AND RESOURCE POTENTIAL OF ENTERPRISES

In the conditions of constant economic changes, the dynamics of global, national and regional consumer food markets, agricultural enterprises should pay considerable attention to the expansion and deepening of research in the field of management of production and resource potential.

Key words: market conditions, competitiveness, external and internal environment, opportunities and threats, sustainable development.

Effective management of the agricultural enterprises production and resource potential is a flexible system that will change, adapt to market conditions, while producing quality products and ensuring the overall sustainable and competitive development of the enterprise. The primary stage in building a system of effective management of production and resource potential is establishing the mission and goals of the enterprise. The analysis of factors and conditions of the internal and external environments is of great importance in the formation of effective management of the production and agricultural enterprises resource potential. In particular, the analysis of the external environment aims to identify opportunities and potential threats that an agricultural enterprise may face. The main such factors are: economic, organizational, institutional, political, market, social, international. The most important internal factors include: the level of personnel qualification, material and information support, the general financial condition of the enterprise, technical equipment of production as well as the level of planning, motivation, organization and control of the use of enterprise resources.

After analyzing the external and internal environment factors, an agricultural enterprise strategy for development should be formed. Strategy development is characterized as a complex process in which leaders of all levels of management must participate. The enterprise strategy formation involves focusing on the development of the existing resource capabilities of the enterprise. The basis of the agricultural enterprise development strategy formation should be a concept that would take into account the peculiarities activity and the state of the factors of the external environment. The next stage is the formation of the structure and composition of resource and production potential, which will ensure stable development, their effective use and reproduction.

The result of the interaction of the resource system is success in achieving the tactical, strategic, operational goals of the agricultural enterprise. It is necessary to create an appropriate management mechanism, ensure the development of plans and procedures, monitor the functioning